

La Bena (mas)

Gaià

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector est del terme de Gaià
Emplaçament	Carretera BV-4401 (de Navàs a Prats de Ll), al km. 7,8 camí sud 100 m i trencall a l'est uns 200 m.
Alçada:	577

Coordenades:

Latitud:	41.93181
Longitud:	1.94573
UTM Est (X):	412594
UTM Nord (Y):	4642743

Classificació

Número de fitxa	08090 - 55
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Medieval Modern
Segle	XIII-XVIII
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	En ruïnes, molt arrasat
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08089A008000680000YK
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dj., 31/05/2018 - 02:00

Descripció

Antic mas, ara totalment en ruïnes, emplaçat en un contrafort a llevant del Coll de la Creu, per on transcorria un antic camí i també l'actual carretera. Se'n conserven restes molt escadusseres en una zona boscosa però a la vora d'un camp sembrat. En l'estat actual tan sols es poden identificar els fonaments d'algun mur que aflora a la superfície, envoltats d'enderrocs entre la vegetació.

Història

Segons dades recopilades per Josep M. Badia, aquest mas ja existia al segle XIII. Concretament s'esmenta en un document de 1255 de l'Arxiu Episcopal de Vic, ja amb el nom de Sabena. Llavors el cap de casa era un tal Bernardí, i el mas formava part de la parròquia de Gaià. Al segle XVII la Bena havia passat ja sota el domini del mas veí de la Codina. Així, en un capbreu del castell de Gaià de 1692-93 el mas Codina Subirana, del qual n'era hereu Joan Codina, tenia la possessió de cinc masos secundaris: Codinac, Codina Jussana (segurament l'actual mas Racons), la Bena i Casa de Sant Esteve. D'aquesta manera havia esdevingut un dels principals masos del terme. En aquest document es fa constar que la Bena estava deshabitada i que pagava censos a la comunitat de Canonges de Vic. Al segle XIX, segons el Registre de la Riquesa de 1883, el mas la Bena ja no apareix ni entre les possessions de la Codina ni de cap altre mas. És possible, doncs, que en aquest moment ja hagués quedat abandonat definitivament. El fet és que d'aquest mas se n'havia perdut el rastre i no va ser fins fa uns anys que, en base a les referències documentals esmentades per Josep M. Badia, es van identificar aquestes restes, que se suposa que correspondrien al mas la Bena.

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Història", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 59, 66.

